Tilźês Keleiwis

(pirma „Naujasis Keleiwis“).

„Tilźês Keleiwis“, kas Pētnyczią išdûdams kaßtûja ant Bertainio Meto **50 Pen.**
Apsitelawimai yra nů bile kokio Posto priimami, arba ir paczoj Drukorijoj
J. Reylānderio bey Sunaus
Tilźéje, Aukßtoje Ulycz. 67 (Hohe Str. 67).

Apsakimai,
i Drukoriją Tilźês Keleiwjo suncziami kaßtûja po 10 Pen.
Prisiulymai 15 Pen.,
uź kożną smulkeis Raßtais ispaustą Eilę.
Gromatos dēl Tilźês Keleiwjo paties ißraßomos tampa
i Tilźę, Fabrikstraße Nr. 13, parterre, nusiuncziamos.

Nro. 51. Tilźēje, 23. Decemberi. **1887.**

Mylimosius Skaitytojus

meldziu ßiam Meto-Bertainui ant Galo einant su Apsisteliawimu

„Tilźês Keleiwio“
naujamjam Metui

nebitrukti. Kas „Tilźês Keleiwi“ ant czielo Meto Drukorijoj ßio Laißko apsisteliůja ir Meto Piningus uźmoka, gauna weltů ir **dykay lietuwißkases Tilźês Keleiwio Kalendras Metui 1888,** kurios ßeip 30 Pf. kaßtůja.

Red. „Tilźês Keleiwis“.

Szwentosioms Kalēdů Szwentiems.

Ewang. Luk. 2, 1—14.

Angelas tare Kerdziems: Nesibijokites; ßtay, aß apsakau Jums didi Dziaugsmą, kurs nusidůs wisiems Źmoniems; nes Jums ßendien uźgime Ißganytojis, kurs yra Kristus, Wießpats, Mieste Dowydo. — Garbe t'esie Diewui Aukßtybėje, Pakajus ant Źemês ir Źmoniems Pasimēgimas.

Koki brangų ir n'ißkalbamą Palinksminojimą gawo anie bēdnieji Kerdzei ant Laukû pas Betlēem girdēti, kaip per Angelû Burną Swietui didysis Dziaugsmas apie Ißganytojo Uźgimimą apsakomas buwo! Prie Kerdziû pirma Dangaus Szlowē pasirode, kuri prie Parējimo Diewo wienatijo Sunaus i Swieto Tamsybę nuspindējo. Wisur buwo tamsi Naktis, Swietas gulējo Miege sawo Griekû, nieką nu sawês nesiźinodams. Tay parējo Garsas iß Dangaus, kuri pirma Kerdzei ißgirdo, o tûmźyg ir dangißka Szwiesa Prasidējimą skaistôs Dienôs apsake. Tas Miegas, kurs per tulimus Szimtmeczius buwo trukęs, turējo pagal Diewo Rodą pragaißti ir naujas sylings ir Wießpaczui pamēgstas Gywastis Źmonyse prasidēti. Diewo Sunus, iß Amźiû prie jo buwusysis, priēme prasto Źmogaus Pawidalą, pastojo Kunu ir gyweno tarp kitû Źmoniû, wisas źmogißkases Naßtas ant sawês uźsiimdams. Kaip dywnay skamba ßitas Praneßimas! Tarp Kerdziû uźgime tas didysis Waldonas, kuriam wisa Macis Danguje ir ant Źemês nu jo dangißkojo Tēwo padůta tape. Tas, kuri wisas Swietas aptwerti n'imane, gulējo prastame Prakarte tarp Kerdziû Kaimenês. Ale Padangēse krykßtawo nesuskaitomi Angeliû Pulkai ir budino Swietą iß jo ilgojo Miego. Ale nieks nemate tą wisą Paßlowinimą ir negirdējo tą graźuji Pagarbinimą, kaip tikt Kerdzei ant Lauko. Koki Macis gul ßitame Apsireißkime Diewo Sunaus. Kaip didysis Waldonas ant Swieto pareidams silpnu Kudikeliu pastojo, teip ir jo Uźgimimas iß Pradziôs tikt bēdniesiems Kerdziems te buwo apsakomas. Diews teip labay Swietą mylējo, kad ir sawo wienatijo Sunaus neczēdyjo, bet iß Meilês ji ant Źmoniû Ißganymo i Swietą atsiunte, jeib tiems personißkay arty butu, kurius jis sawo Karalystei laimēti norējo. Prie Kerdziû todēl jo pirmutinysis Buwis buwo, jeib ir Prascziausysis Kristaus Ißganymo pasidziaugti galētu ir per Kristų prie Diewo, kaip prie sawo Tēwo artintis galētu. Nebibuwo dabar koks Skirtumas tarp Źmoniû pagal Diewo Rodą. Wisi kaip Broley po jo Akiû stotis galējo, kad tikt tą Praneßimą geray permane, kursai per Angelus Kalēdû Naktyje apsakomas buwo.

Ar yra dabar po tukstant aßtûniû Szimtû aßtûnis deßimt ir septyniû Metû wisi tie brangieji Paźadējimai, Kalēdose apsakytieji, Swietui ant Palaimôs ißsipilde ir, ar yra Źmones ta wiską geray permanę ir apßirdyję, kas jiems per Kristų sutekta buwo? Kas ant Diewo Pusês pareina, tay yra tas ßlownasis, per Kristų pradētasis Darbas rods uźbaigtas, ir nieks nebigal ißsiteisinti, kad nu tojo nebuwęs atlankytas. Szwiesa krikßczionißkojo Mokslo nutenka ßendien i swetimjausius Swieto Kraßtus, Diewui nu wisokiû Źmoniû Giminiû yra Garbē atgabenama; wienok kiteip dar teb'stow su antraje Paźadējimo Dale, kuri nu Źmoniû Pusês sawo Ißsipildymą tur rasti. Diewo saldusis Pakajus papildo tulimojo Tikencziojo Szirdi, ale Pakajus ant Źemês dar wis nenor pareiti, kurio Swietas ißsiilgęs lauk; dar tulimi Skirtumai Źmoniû Gimines nu kits kitôs skiedzia ir Nepakajaus Priegada Źmoniems Rupesczius daug Kartû padaro. Te dûda Wießpats mums wisiems ßwentas Kalēdas beßwencziant wisokio Swieto Nepakajaus wisotinay uźmirßti ir tikt to Pakajaus minēti, kuriůmi nůbaźna ir wierna Szirdis su sawo Wießpacziu yra suwienyjama; nes tikt iß to Źmogus geriausi Pamēgimą sawo Dußei te gal sulaukti.

Kas paskutiname Czese Swiete nusidawe.

Iß Wokietijôs.

Berlyne, 12. Dec. Grykonû Karalunas wakarykßcziоj Dienoj Berlyne apsilanke. Ant teip wadinamojo Anhaltißkojo Gelźkeldwario

stowējo karalißkosios Karētos gatawos, kuriû pirmojoj Karalunas su Pasiuntiniu Blachos pasisēdo. Karalißkame Paloczjuje tape Swečzias nu Oberhofmarßolo Growo Perponcher sulauktas ir i jo Stubas nulydētas, kur Prießpēczei laikomi buwo. Ant Zēg. 2½ pasidawe Karalunas prie Ciecoraus, kursai ji labay meilingay pasweikino. Potam grykonißkasis Princas tuleropus Apsilankymus atliko ir tarp kitako ir i Szarlottenburki nuwažiawo, jeib prie Meiningiû Erbprinco bey Erbprincesēs apsilankytu. Erbprincas Bernhards butent pirm keliû Metû Atēne buwo ir iß ßito Czēso tas Susipažinimas tû Ponû radosi. Ant Zēgoriaus 5 po Pētû pasidawe Karalunas ant Czesniēs i karalißkaji Paloczju. Dēley Negalingumo Ciecorus prie Stalo negalējo ateiti, o ir Ciecorēne n'atējo. Todēl Princas bey Princese Wilhelm Sweti sulauke ir Pētams drauge pribuwo. Karalunas, kursai prusißkaję Pēstininkû Mandierą dewējo, gawo sawo Wietą tarp Princesēs Wilhelm po Kairēs bey Badû Diderciklo po Deßinēs. Po Pētû Pasilaikymo pasirode ir Ciecorēne. Kaip Karalunas atsisweikinti norējo, pawadindino ji Ciecorus i sawo Stubą ir czionay su jûmi tris Adynôs Bertainius ilgay pasißnekējo. Karaluns apie aną Susikalbējimą labay prasidziugęs rodēsi; apie jam nemislytinay ißrodytaję Garbę ale jis tûjau per Tolraßi i Atēną Zinę dawe. Ciecorus jam butent jûdojo Erelio Zwaigzdę, tą paczę, kurę jis ant Krutinēs dewējo, nudalyjo. Paskiaus Karalunas dar ir Wakarēnę karalißkame Paloczjuje laike ir tada Wakare su wakarykßcziu Trukiu i Leipciki sugryžo, iß kur jis ßendien su sawo Broliu, Princu Jurgiu, i Atēną atgal keliauti keta.

— Apie Sweikatôs Pasilaikymą Kunigaikßczio Bismarkio ne seney per Laikraßczius wisokios piktos Paskalbos ißplatinamos tape, buwo sakoma, kad jis nu Stabligēs ißtiktas esąs. Tai Wiskas ale per Netiesą ißsirode. Reichskancleris, kursai jau pirm ilgoko Czēso ligustas jautēsi ir dēley Miegotinegalējimo ir Nualsimo gûdēs, Naktyje nu Pētnyczjôs ant Subatôs sunkey Widureis susirgo, kuriôs Priežastiēs dēley Profesoris Szwenningeris, Bismarkio Kuno Liekorus, kursai jau Nedēlēs Begyje atkartotinay Dware Friedrichsruh buwęs buwo, Subatoj iß naujo ten parwadints tape. Profesoris Szwenningeris wienok jau Nedēldienēj wēl i Berlyną atgalsugryžo. Pagal gerases Zines, kures Szwenningeris i Berlyną pargabeno, Bismarkio Sunus, Grows Herberts Bismarkis prie cieorißkosēs Parodēs Czesniēs drauge buti galējo. Ißtikimos Zines iß Friedrichsruh patikrina ßitus Praneßimus. Pagal tûsius Reichskancleris nu Subatôs ant Nedēldienēs gerą Nakti turējo, jo Pasilaikymas buwęs gers, o Nedēldienēj jis ir ant Szpacierôs ißwažiwąs. Kaip raßoma, jau kelios Dienos, kuriose Bismarkis ilsētis ir nu sunkaus, paalsinanczjo dwasißko Darbo atsilalkyti turys, ant pilno Pasweikimo pritekfenczjos.

— Jau pirm ilgoko Czēso tape praneßama, kad wokißkay ēwangelißkoji Bažnyczja Jeruzalēj bey wisoj Palāstynoj ir mažojoj Azjoj sawo ypatißką Dawadą gausenti. Iwelyjimas urēdißkay sustatytujû Dawadû bey Prasidējimas tujû Pilnawojimo rodosi per Karaluno Apsirgimą ir ilgesnyji Užsilaikymą swetimoj Zemēj i Tolumą nusitesąs. Kaip Karalunas Mete 1869 ant Ißwentinimo naujey pabudawotosiôs Suez-Karnolēs i Rytû Zemę nukeliawęs buwo, turkißkasis Sultons Prusû Karalui wieną Stuki Zemēs Jeruzalēj padowanojo. Ikitol wokißkay ewangēlißkoji Bažnyczja su englißkaje sawo Darbą podraugey Jeruzalēj prowyjo, iß ko ne menkay Klapatû pasidaryti liûbējo. Todēl pilnas Atsiskyrimas musû Bažnyczjôs nu englißkosēs welytins pastojo. Karalunas ant to Dalyko ypatißkay padabojo, kursai ale pirma negal buti užbaigtas, pirmkol Karalunas naujamjam Dawadui sawo Zwelyjimą yra dawęs.

— 16. Dec. Pagal Kreuß-Ceitungą Grows Brühl Ponbuczjo Draugsanarys, Ciecoraus patiēs Ranka raßytą Gromatą Popiežui ant kojo 50metinēs Kunigo Jubilāumo-Szwentēs i Rymą nugabesęs.

— Apie Karaluno-Pasilaikymą wakar tuleropos Zines per Tolraßi parējo pagal kures Persikeitims tur buti nusidawęs. Praneßimai iß Pradziôs menkay permanomi tebuwo; wienok jau ßendien aißkesnios Zines pareina. Kad jau „Kölnißkoji Ceitunga“ numanyti dawe, kad Miestelyj San-Remo ne Wiskas pagal Welyjimą ējo, tay jau Laikraßtis „Berliner Tageblatt“ dabar tą twirtą Zinę praneßa, kad su Karaluno Pasilaikymu iß naujo trudnay pastojo. Minētasis Laikraßtis sekanczeses Depeßes apsake:

San-Remo, 14. Decemberi, Rytmetyj ant Zēg. 8. ir 14 Min. Yra Zymjei atsiradę, kurie iß naujo ant to nurodo, kad Kakle esantieji Augimai didinas. Kad dar paskutiniose Nedēlese tas Lukestis ißtaramas buwo, Karaluno Liga n'esąs Wēžys, bet lengwesnis Negalinējimas, tay rodos dabar ta Duma per Neteisybe ißsirodziusi.

— Reichskancleris Kunigaikßtis Bismarkis nu sawo paskutiniojo Negalinējimo wēl pilnay pasweikęs yra. Kaip sakoma, Kunigaikßtis Kalēdû Szwentes su wisais sawo Namißkeis Dware Friedrichsruh praleisęs.

— 16. Dec. Iß San Remo pareina sekanczioses Depeßes: Wiena liekorißka Zine nu ßio Rytmeczjo, po kurę Liekorei Schrader, Krause bey Howell pasiraßę yra, skamba ßiteipo: Wisi piktesnieji Pasirodymai, kurie Karaluno Kakle dar pirm keliû Nedēliû matomi buwo, yra nykti pradēję. Paputimas rodos wirßuy iß Daliēs užrumbējęs, iß Daliēs menki ant Ißsiplatinimo linkstantis Augimai pasirodo. Wisotiname Pasilaikyme nerandasi ney jokio Trikdinimo. — San Remo, 16. Dec. Drs. Makenzie yra wakar Wakare czjonay parkeliawęs.

— Szirdi pajudinas Meilēs Ißrodymas Karalunui iß Szlezingēs Prowincôs atsitiko. Kaip „Kreuß-Ceitungai“ raßoma yra, wiena Draugyste nu teip wadinamojo Milžienû Kalnyno, puikiausyji Kalēdû Medi, kursai wisame Milžienû Kalnyne tikt buwo randamas, Karalunui kaip Dowaną ant Kalēdû ißskyrusi yra. Geray wiename ypatißkame Wežime supakûta yra jau ta Egle, kuri Karaluno Famylijei ßwentame Wakare Tēwißkēs Girēs Kwapą praplatys, i San Remo ißsiusta. — Tyrolerei (Estereikijoj) iß teip wadinamosēs widutiniôs Ziller-Daubôs neseney po Prisidraugawojimu kitû Alpû Kalnynuse gywenanczjû Gywatininkû i San Remo Prisipažinimo Adresą nusiunte. Dabar kaip mums raßoma, nu wienôs Karalunēnēs Paloczjaus Ziuponēs Barunēnei nu Münchhausen, Ziller-Dauboj gywenanczei, sekantysis Atsiliepimas parējo:

Ciecorißkoji Aukßtybe, Karalunas, apie Adresą iß Erdmannsdorf-Zillerthal labay pasidziauge ir meldzia, kad jo Dēkawone wisiems po Adresu Pasiraßiusiems žinoma daroma butu. Wisi skaitlingieji Prisipažinimai, iß tulerypû Wietû atsiustieji, jam didi Dziaugsmą padaro, ir aß kûne pamislyti norēczjau, kad Daugybe wiernujû Welyjimû bey Užmeldimû Gydimo Syla yra ißrodziusi. Jam ant Liekoriû Nusidywyjimo ypatißkay geray eina; tas Skaudulys, kursai pirm trijû Nedēliû truko, yra geray sugijęs ir ikißol dar ney jokio Zymio ant Ligôs tolesnio Ißsiplatinimo neradosi. Prieß sutaranczeję Liekoriû Dumą neißsidrasinamēs, ney jokiôs kitôs Dumôs turēti, bet esme dēkingi už kiekwieną Dieną kuri be piktû Zymiû praeina. Ciecorißkoji Aukßtybe nu to Czēso, kaip jis wēl i ßwiežuji Orą ißeiti gal, pilname Zydējime stow, jis nu Pawasario mažumą kudesnis yra pastojęs ir dēl to kaip koks Jaunikaitis ißweizd. Kas ji mato, sunkey tegal pamislyti, kad jis prapûlęs Wyrs esąs! Jo didysis Dwasēs Romingumas, je, aß kûne norēczjau sakyti, jo Linksmybe, yra Wiesiems nepasakoma Pagalba.

Hedwig Growēne Brühl.

— Ciecorus priēme wakar Praneßimą Genbrolaus v. Albedyll ir po Pētû su Badû Diderciklu bey Didercikēne ant Szpacierôs ißwažiawo. Paskuy minētoju ßendien i Karlsruhe atgalgryß.

— 17. Dec. Ciecorystēs Deputiertû Saimas iwelyjo trecziame Apmastyme Jawû Muito Užmanymo Cžyję ant Kwiecziû, Rugiû, Grikû, Zirniû, Pupû bey Miežiû pagal Sutarimus antrojo Apmastymo ir priēme Užmanymą, pagal kuri Awižû Muitas ant 4 Markiû padidinamas yra. (Pirma buwo praßoma, kad Kwiecziû bey Rugiû Muitas menkiausey ant 6 Markiû turys buti užkelamas; ypaczey Zemēs Gaspadorei praße, kad menkiaus kaip 6 Markiû nebutu imama. Wienok weikey Saimas ir su 5 Markeis už Kwiecziûs bey Rugius buwo pakajingas, kaip 6 Markei nebuwo iwelyjami. Balsû Daugumas už Muito Priēmimą pasidarēsi iß Konzerwatywû, Centrumo, Lenkû bey mažo Skaitlaus Nacional-Liberalû; prieß tą Užmanymą stowējo, kaip mislytis galime, wisi Walnieji bey Tolyužengiantieji Zocialdemokratai, Elzas-Lotringerei bey tie, kas nu kitû Partijû dar per Wirßû pasiliko.)

Iß Estereikijôs bey Ungarû.

Wyne, 12. Dec. Dēnemarkio Karalus, kursai Walandą ßiczjon wēßējo, ßendien i Miestą Kopenhagen atgal sugryžo.

— 14. Dec. Atwirasis „Swetimujû Laikraßtis“ raßo, kad diplomatißkieji Pasilaikymai prieß Maskoliją dar wis meilingą Naturą teb turentis, žalnierißkuse Dalykuse n'esąs ney joks Persikeitims nusidawęs, ale ir nieks nepasigerinus; be Abejojimo wienok Zalnieriû Macēs Perkēlimas pas Rubežiu nusidûdąs; jey nu Maskoliû Pusēs dar wis toliaus Zalnieriû Sutraukimai wedami busę, tay ir Padidinimas musû rûbežinēs Macēs reikalings pastosęs. Regierunga wiską ant to pristatysenti, kad prieß Maskoliją gerą polytißką Pasilaikymą ißlaikytu, jey ale tokie Pasiprocewojimai nûprosni pasiliksenti, tay Waldzia ir už tay rupysenti kad žalnierißkasis Stonas i Ißkadą nepareitu.

— 15. Dec. Zalnierißkieji Konferencai po Wedimu Ciecoraus Franco Jozēpo ßendien dar toliaus yra laikomi; ßendienißkamjam Konferencui pribuwo ir Erbercikis Wiliums.

— Kaip numanyti gauname, sekanczjose Dienose Ißrodymai su Colliû Minējimu daromi bus, pagal kurius Sustatymai maskolißkojo „Inwalydo“ kaip tyczjomis pramanyti ir netikri ißreißkiami bus. Sakoma potam, kad ir Nedēldienēj didže Zalnierystēs bey Ministeriû Rota suwadinama busenti; wienok twirtay tay niera žinoma.

Iß Englanto.

Londone, 14. Decemberi, pirm Petû ant Zёg. 10. Pons Morell Mackenzie iß San Remo Depeßę gawo, pagal kurę umay Karaluno Kaklo Augimai prasidėję, kurie labay greitay bidyn einantis. Karalunėne paprasze Mackenzie, kad teip greitay, kaip tikt wien galima, į San Rėmo pareitu. Mackenzie yra jau ißkeliawęs, kaip jis pirma, teipjau pagal Welyjimą Karalunėnės, Karalėnei Wiktoriai apie atsikartojusyji, umay nusidawusyji Pasipiktinimą Karaluno - Ligôs Zinę buwo dawęs.

Pirma buwo, sakoma kad Drs. Mackenzie į San Remo nebisugryßęs, wienok ßpagal kitas Zines nebiera abejojama, kad jis prie Karaluno ißkeliawęs yra. Drs. Mackenzie tegal, jey jis tikru Czėsu prie Dampßiepiû bey Gelżkeltrukiû Ißbėgimû pareina, ankscziausey Naktyj nu Ketwergo ant Pėtnyczios į San Remo parwykti. Tame Tarpe ale ir ßeip uż gerą liekoriškąją Pagalbą rupinta yra.

Iß Italijôs.

Ryme, 12. Dec. Ant Popieżians Kunigo-Jubiläumo-Szwentės daug wokißkû Katalikû ant teip wadinamo Keleiwiû Trukio į Rymą sustos. Tasai Trukis ale ne Februaryjaus Mėnesyj, bet pagal patiės Popieżiaus Welyjimą Aprilio Gale tebusęs laikomas. Pagal wieną Zinę wienôs Berlyniškôs Ceitungôs maskoliškoji Regierunga sawo katališkiesiems Padonams, ypaczey Lenkams, kožną Garbės Ißrodymą Popieżiaus Jubiläumo Szwentei, ar tasai iß Adresû, Dowanû arba Piningû Siuntimû pasidarytu, powisam uždraudusi. Maskoliû Ciecoraus Namai tôs Dienôs powisam neminėsentis.

San Remo, 17. Dec. Drs. Mackenzie keta rytoj Wakare per widurzemines Jures į afrikoniškąję Zemę Algier posidûti, kur jis prie wieno Ligoniės pawadinias yra. Ar jis iß ten ßiczion sugryß, dar niera żinama.

Iß Szwėdû bey Norwėgiû.

Stockholm, 13. Dec. Wisi Ministerijôs Draugsanerei yra Karalui sawo Atsidėkawojimą iß jû Uredû idawę. Karalus ale jus paprasze, kad iß Pradziôs dar toliaus sawo Urėduse pasiliktu.

Iß Maskolijôs.

Petersburkyj, 15. Dec. Wiens atwiras zalnieriškas Laikraßtis, wadinamas „Inwalyds“ ißguldo, kad Wokietija, kaip ir Estereikija per pastutiniuse Metuse nusidawusiûsus Zalnieriû Padaugsinimus, Pestungû Budawojimus bey Gelżkeliû Budawojimus, ypaczey ale per labay ißplėstaji Gelżkeliû Tinklą rubeżiniose Prowincose uż Maskoliją daug macnesnios esanczios pastojusios. Maskolija todėl sawo Zalnieriû Skaitlu rubeżiniose Zemėse, kaip ir sawo Prigatawojimą ant Atsistengimo padidinti ir Pestungas padrutinti turenti. Nugabenimas keliû Kawalrijôs Regimentû į Wyslôs Kampą wienat dėley Kartą reikalingo Atsistengimo tenusidûdąs, Maskolija ßeip turėtumbenti daug didesnius Zalnieriû Pulkus pas Rubeżiu sutraukti jeib Kaimynams lygi pastotu; nės uż Apgynimą maskoliškujû Rubeżiaus Kampû dar n'esą gana rupinta. Jey ta Draugyste, kuri uż Pakajaus Ißlaikymą pasirupinanti, tą Teisybę sawinanties, sawo Atsigynimo Priewoles wis daugiaus ißplėsti, tay ir Maskolija be Abejojimo ta Teisybę turenti, uż sawo Atsigynimus pasirupinti.

— 16. Dec. Laikraßtis „Journal de St. Petersbourg“ raßo ßiteipo: Jey dėley Pakajaus Ißlaikymo susidraugawojusioses Maces iß tikro apsiėmusios yra, per Prisigatawyjimus Pakaju ißlaikyti, tay ir Maskolija prie tokio Użsistowėjimo uż Pakaju prisiglaudzia, reikalingûsius Atsigynimo-Dawadus prie Rubeżiaus darydama. Tikt toktai esą klaustius Dalyks, kad wiens saw kokę Teisybę ißsiimdams tą antramjam uždraudzią, ar tai ant Pakajaus Ißlaikymo prideringa esą. Kožnas rodos Pakajaus Ißlaikymo geidaująs, o mums prieß Kaimynus geruse Pasilaikymuse stowent, ir mes tikime, kad Pakajus nebus trikdinamas.

— Pagal Laikraßczio „Inwalydo“ Atsiliepimą ant Klausymo, dėl ko Maskolei sawo Zalnierus pas ėstereikiškaji Rubeżiu sutraukantis, yra sekantieji Sustatymai pranešami: Wokiškasis Waiskas pastutiniuse 5 Metuse 65 Bataljonus ir 384 Kanûles daugiaus gawęs, o Zalnieriû Daugumą pas maskoliškaji Rubeżiu Wokietija su 21 Bataljonu, 27 Baterijoms bey 25 Eskadrunoms padidinusi. Nu Meto 1878 esanti Wokietija sawo rytiniose pas Maskoliû Rubeżiu gulencziose Prowincose 4850 Kylomėterius Gelżkeliû pabudawojusi. 11 wokiški Gelżkelei galentis Zalnierius pas maskoliškaji Rubeżiu nugabenti ir prie 10 Kryżkeliû Zalnierius iß Trukiû paleisti ir į Kruwą sutraukti. Wokietija esanti Logario - Pestungas pirmosės Klasės Toruse, Pozuse, Danckoj bey Karaliauczjuje itaisiusi; Itaisymas wienôs naujôs Pestungôs Graudence esąs patlab prigatawyjamas. — Estereikei bey Ungarai esantis prie pirmutinujû 23 Pėstininkû Rėgimentû 9 naujus isitaisę, prie kuriû Karui kilstant dar 14. Landwieriû Diwizionû prisidedantis. Zalnieriû Pulkai Galycijoj esantis pastutiname Mete su 18 Eskadrunomis ir 13 Baterijomis padidinti. Estereikiû bey Ungarû Walsczjuse, kuriuse Karui su Maskolija prasidedant Susikibimas nusidûti galėtu, esą nu Meto 1878 iß wiso 4500 Kylomėteriû Gelżkeliû su dwiem Wiežim iki maskoliškojo Rubeżiaus pabudawotû. Dabar imanantis ßeßi ėstereikiškay-ungariški Gelżkelei Daugybę Zalnieriû į Galycią iwilkti ir prie dewyniû Kryżkeliû tajg ißlodûti bey pas Rubeżiu sustatyti. Miestuse Lemberg, Przemysl, Jaroslaw, Dembitza, Kiaßew bey kitur esantis jau tuleropi Zalnieriû Pawietojimo-Butai pabudawoti bey didi Prowianto - Magazynai tėnay itaisyti. Pestungos Przemysl bey Krakawa esanczios į Logario-Pestungas pawerstos. Nu Priepestungû pas Krakawą esą galima, į paczę Maskolyją ßauti. Tėnay ir nemislytinay didis Weżimû Skaitlus sugabentas esąs, kursai Reikalui pasidarius, ant Apwažiawimo maskoliškujû Gelżkeliû derėti turėsęs. Toktai wiskas esą ne wienat dėl Prisigatawojimo, bet ir dėl ko kitko.

To wisko n'atbodama Maskolija sawo Ginkliû Syla, Kaimynams kaip Drugio Greitumu beprisigatawojant, nepadidinusi, bet dar numażinusi. Metuse 1881 bey 1882 ji sawo Pakajaus Czėse laikomaji Waiską apie 100,000 Wyrû pamażinusi. Tikt potam ji dėley afghoniškujû Klapatû Waiską mażumą padidinusi. To n'atbojant wienok maskoliškasis Waiskas ir ßime Mete 75,185 Wyrû menkesnis, esąs nekaip Mete 1882, o Kaimynai tam pacziame Laike sawo Pakajaus Czėse laikomaji Waiską su 75,000 Wyrû padidinę. Be Abejojimo Maskolija Karui pasikėlus macnu Waiską sustatyti galėsenti, ale Sutraukimas pas Rubeżiu daug sunkesnis esąs nekaip prie Kaimynû. Pastutiniuse dešimt Metuse esą maskoliškose wakarinose Gubernijose 2828 Kylomėteriû Gelżkelio budawota, o tam patime Laike rytiniese Prowincose Wokietijôs bey Estereikijôs, menkiaus kaip puse tokiame didżiame Zemės Kampe, 9300 Kylometerei budawoti esantis. Maskoliškieji Gelżkelei nu Rubeżiaus toly atsitu pasiliektantis, kaimyniškieji Gelżkelei ale tiesog ant Rubeżiaus linkay bėgantis. Maskoliû Persimanantieji zalnieriškuse Dalykûse todėl atwiray turentis ißsipažinti, kad uż Apgynimą Maskolijôs prie wakarinejo Rubeżiaus dar ney iß tolo n'esą gana rupinta. O uż sawo Atsigynimą pasirupinti, Maskolija tą paczę Teisybę turenti, kaip ir jôs Kaimynai.

☞ Der heutigen Nummer des „Tilžės Keleiwis“ liegt ein

Preis-Verzeichniß

der ihrer billigen Preise und großer Auswahl wegen bestrenommirten Firma

M. Hackelberg,

Tilsit,

bei. Wie wir aus eigner Anschauung wissen, bieten die Läger derselben eine überraschende Auswahl der verschiedensten Artikel und können wir dieselbe einem großen Publikum zu

Weihnachts-Einkäufen

bestens empfehlen. — Wie Herr Hackelberg uns mittheilt, wird das Geschäft, welches in diesem Jahre durch **Handschuhe** und **Corset-Lager** bedeutend vergrößert wurde, auch im Januar 1888 durch Uebernahme einer **Vertretung** der berühmten Nähmaschinen-Fabrik von Seidel & Naumann, Dresden, erweitert werden.

Apsakimai.

In unserem Verlage ist soeben erschienen:

Keleiwio Zodis

apie tris Kaliejimus Powilo

nů

Dr. M. Frommel,

Wyrauso Wyskupo ir Konsistorialroto Celleje.

☞ **Preis 20 Pf.** ☜

J. Reyländer & Sohn.

Dantu Darbawiete

nu **M. Karpes.**

Kunstiškas Dantis, Plombierawimus, Dantů Pertaisymus **Tilžėje,** Aukšt. Ulycz. Nr. 52 (šale Posto).

☞ **Nepasiturenczius** priimu aš kasdien, tikt Nedėldieneje ne, nu Zegoriaus 8 iki 9 Rytmetyj.

Kaip

Mašynos - Aleju

Kulimo-Mašynoms

prisiulau:

šwiesu Cylinderio-Alėju II po 45 Pf. už Lyteri,

šwiesu Cylinderio-Alėju I po 50 Pf. už Lyteri,

Mašynů Medzio-Alėju (Bomėlę) po 60 Pf. už Lyteri,

išczystytą Rėwiů-Alėju po 55 Pf. už Lyteri.

Wisi Mašynů Alėjei yra nu Sakû walni, o kadangi ant Wartojimo tikt labay menkay te yra priwalu, tay toksai Iżepimas pigesnis ir geresnis už wisus kitus Tepalus yra.

Albert Lippke,

Tilžėje, Aukštojoj Ulyczioj Nr. 95, Drogů- bey Parwů-Kupczyste.

Matruzû Szluzmos Knygos

yra gaunamos prie

J. Reyländerio bey Sunaus.

Tilžės Keleiwjo

Kalendros

ant Meto

1888,

366 Dienu turenczio,

su **Abrozais** Preke: **30 Pf.**

gaunamos prie

J. Reyländerio bey Sunaus,

☞ **Tilžėje,** ☜

kaip ir prie wisû Kalendrû Pardawėjû.

Tilzies Keleiwjo Kalendros

ant Meto **1888**

yra su sekanczeiseis **Abrozeis** išdabintos:

1) Princas Endrikis ir Princese Irėne iš Hessû, jauniausias susižadėjęs Poras musû ciecoriškujû Namû.
2) Ant penkesdešimimetinę Rykawimo Szwentę Englanto Karalėnės Wiktoryjôs.
3) Princas Ferdinands iš Koburkio, naujey skirtasis Bulgarû Kunigaikštis.
4) Aleksandras I., Bulgarijôs Kunigaikštis.
5) Milans I., Serbijôs Karalius.
6) Alfred Krupp.

Szale Kalendoriaus bey Jomarkû Sustatymo randasi potam jose sekantieji **grasieji Papasakojimai:** Pasweikinims naujam Metui! — Aukso Macis. — Katras Dywas didesnis? — Sztuka musû Ciecoraus. — Naudingi Pamokinimai. — Apsakimai.

Liekarstwa, wadinama

Dr. Spranger'sche Magentropfen,

prieš wisokeropas Widuriû Ligas bey Widuriawimo Negales, padaro wėl Norą ant Walgymo ir išprowyja greitay bey be jokio Skaudėjimo, kad Widuriawimas netrikdinamay gal nusidûti, gaunama kûne wisose Aptiekose po 50 bey 80 Pf.

Wyriausia Pardawimo Wieta prie Aptiekoriaus Kahle Karaliaucžuje.

Sawo šiczion, Ragainės Ulyczioj Nr. 39, gulentyjį **Gruntstukį** su 3 iš Plytû budawotomis Gywenimo-Trobomis, wiena Bekerija bey wisoms Gaspadorystės Trobomis, 2 Murgu Žemės (ant Tilžės Prusû Laukû gulenczių) bey wiena didže Kiemo-Wieta su Daržu ketu aš po miernu Imokėjimu tûjau pardûti

F. Zaulich,

Tilžėje, Ragainės Ulyczioj Nr. 39

Für die Redaktion verantwortlich: G. Naudonus in Tilsit. **(Beilage.)** Druck und Verlag von J. Reyländer & Sohn in Tilsit.

Pridetka prie №. 51 „Tilzes Keleiwjo“.

Tilžėje, 23. Decemberi.

Iß Wokietijôs Ciecorystės Saimo.

13. Susiējimas nu 16. Decemberio.

Prie Bundėsrotôs Stalo sēd: Ministerei v. Böttcher, Bronsart von Schellendorff.

Ant Dienôs Dawado stow ßale treczio jo Apmastymo to Derējimo, kursai Kupczystės Dawadus su Estereikija pailgina ir kursai po menkû Susirotyjimû priimamas tampa, pirmasis Apmastymas Užmanymo apie Zalnierystės Pareigû Perkeitimus.

Karo-Ministeris Bronsart v. Schellendorff: Užmanymas stow powisam po Jžwēpimu ant Pabaigôs minētujû Kalbēsiû karališkojo Sosto Kalbôs. Mes norime su Diewo Padējimu tokie druti pastoti, kad mes kožnai Priegadai prießais žiurēti galime. Iß kur grumždzia ta Priegada? Ne nu karißkojo Noro susiwienyjusujû Waldziû bey Wokietijôs Žmoniû, kurie wisuczēs ant Pakajaus linksta (Pritarimas), bet nu swetimû Žmoniû ji pareina. Mes esme druti, mes turime ir Draugû, ale Kare Macės Stonas tikt ant musû paczių Sylôs teguldosi. Mes turime tokie macni buti, kad musû Prießeninkai musû bijotûs ir kiti musû Draugystės pamiltu. Szitas Užmanymas ne wienat Waisko Skaitliaus Padidinimą per Landßturmo Szlužbôs Pailginimą iteikia. Tas Padrutinimas yra labay swarbus, o aß mislyju ir atliktinas dėley Drutumo wokißkosēs Giminės. Wokietijôs Žmones su sawo Syla neskupûs, jeib Neprietelius nu Kaklo atsilaikytu. Potam pareina geresnis Landßturmo Sudawadyiimas ant Klausymo. Ißmokytieji ir neißmokytieji Wyrai tur saw skyru, o Landßturms pagal Senumą i du Skyrius idalyjamas buti. Aß lukurauju, kad ßitie Užmanymai nu Saimo priimami bus. Toliaus yra padabotina, kad per antraji Landwērių Skyri tûjau didis Zalnieriû Pulkas gatawas pastoja. Dabar tie Wyrai pirma sujēßkomi tur buti. Naistû Wedimas ißrodys, kur Karo-Dalykû Waldzia Zopostą ims. Kas ant Erzatcrezerwēs pareina, tay randasi dabar tas Pasiprocewojimas, Erzatcrezerwe czē statyti, kur ji iß tikro priklauso. Erzatcrezerwe antrosēs Klasôs, kuri tikt n'ißmokytus Wyrus tetur, yra wiena Landßturmo Dalis. Pailginimas Bandymo Czēso apie dwi Nedēli gruntawojasi ant Patyrimû, kurie prie Zalnieriû Ißmokinimo pasidare. Bandymo Czēsas yra su 14 Dienoms pailgintas, o Bandymû Skaitlus pamažintas. Tą Apsiēmimą Zalnierystės Waldzia netur, daugiaus Wyrû ant Zalnierawimo itraukti, o ir ne daugiaus Kaßtû padaryti. Apie Kaßtas Ißguldyme to Užmanymo jau yra sakyta, kad per Darbo Pasidaugsinimą prie Užweizdējimo wisokie tuleropi Ißdawimai pasidaros. Ir už Aprēdymą, Ginklus bey Zalnieriû Pritaisymus Karo-Czēse didzios Kaßtos pasidarys. Ale mes nu ßitû Ißdawimû negalēsime walni pastoti. Aß baigiûs su tûm Welyjimu, kad ta Diena, kurioj ßitas Zokanas sawo tikraji Ißpildymą ras, dar labay toly pasiliktu, o kad ji pareis, kad tada ją ir pastowēti galētumbim. Mes wiską ant to turime prigatawyti, kad Piktadējams i mumis kibant, wokißkasis Waiskas geriausame Dawade ant Karo-Wietôs stotûs, jeib musû Fones teipjau Laimējimui prießais westu kaip ikißiol. Toktai Pons Diews te waldo! (Pritarimas.)

Dep. v. Bennigsen (nac-lib.): Ant keliû Dalykû nužwelgdams, kurie i wisotinaji Dawadą nepriwalo kißami buti, užmanau aß, kad pirmjaus Komisionas tą Užmanymą mēgintu. Wardan sawo Prieteliû aß galiu sakyti: Mes prisipažystame didziam Swarbumui apie dabotingą Atlikimą zalnierißkujû Dawadû, tikt nereikia prie to Pakajaus Czēse per didzius Nusisylyjimus ir tûmi aukßtesnes Kaßtas, kaip ßeip priwalinga, daryti. Mes negalime užsigintis tû didziujû Apierû ir sunkujû Patrotkû, kures ßis Užmanyms Tukstantiems Familyjû Karui ateinant uždeda. Wisas Klausymas ant to sukasi, ar reikia daugiaus kaip puse Milijono Wyrû sylingû Wyrû Nepriete liems prießais westi, butent tokius Wyrus, kurie ant sawo paczių Kojû stow ir Familyjû Galwos yra. Koki sunki ta Patrotka bus, tay aß nepriwalau toliaus ißmoilawoti. Mes stowjame po Apieromis ir didziausio Nusisylyjimo, kursai nu musû praßomas yra ir kuri Bēdoje Tēwißkės, kuri nu geriausey itataisytû zaluierißkû Waldziû apsiausta yra, užginti negalime. Mes negalime ßitas Apieras užginti, kadangi mums, nors mes ir Pakaju mylime, tikt niera pasisekus, Kaimynus ant Pakajaus priwersti. Musû Dawadai Pakajui negrumžde. Niekados tokios zalnierißkay macningos Žemės ant Swieto niera buwus, kuri kaip Wokieczei su tûmi, ką jie tur, pakajingi pasiliekta. Per 17 Metû yra Mieris Pasiprocewojimû Ciecoraus, Kancler io bey musû didziujû Zalnierystės Galwoczių wienat buwęs, Pakaju ißlaikyti. Tą Pajutimą mes swetimosioms Giminiems esame priteikę, kad nu musû Pusės Grumždimas arba Užpûlimas swetimû Žemjû niera bijotinas ir kad mes tikt toktai apsergēti norime, kas mums per Wēlatgawimą senû Wokietijôs Žemiû wēl i musû Apturējimą parējo. (Pritarimas.) Mes irgi Welyjimams tokiû Žemiû Paßalpôs sutekome, kurios ne wisados prietelißkôs Dumôs prieß mumis buwo. (Labay Tiesa.) Musû Rankos yra czystos, kad Karo-Bēda ir Wargs wēl Eyropą užpuls. (Pritarimas.) Szisai Užmanyms su ypatißkoju Padidinimu wokißkosēs Ginklû Sylôs, kuri jau ir dabar macninga ir ant Nusimanymo raginanti stow, turētu pasktiausis ir galutinis Papraßymas ant Protingumo ir Apsidumojimo wisoms Žemiû Regierungoms buti, kurios dar wis nu Kusintojû bey sawo paczių Walės negal atsiskirti. Mes nenorime tą Lukesti ßalin paleisti, kad Priēmimas ßito Zokano-Užmanymo Dalyks ant Pakajaus Ißlaikymo pastotu. Jey Kartą dar tas Apieras atgabenti ir tû Patrotkû minēti turime, kurios Daugumui uždedamos bus, tay neturime ir užmirßti, kad wisos ßitos Patrotkos Plunksnôs Lengwumą prieß tą Ißkadą tetur, kuri tada pasidarytu, jey Wokietija ant Žemės parblokßta ir apgēdinta taptu. Mes wisi, mes Wieteninkai wokißkosēs Giminės, turime tą twirtą Pasitikējimą, kad jey be musû Noro Wokietijai didis Karas užkarts taptu, tada didysis Karo-Jtaisymas, musû Waiskas, Wadai bey Kareiwjei, sawo Pareigas atliks. Bukime jiems lygi Ißpažinime to aukßtojo Uždawimo, kuri turime, butent per Ginklû Pritaisymą ant Karo sawo Rupesti atlikti. Pastokime to Uždawimo wertingais ir tûmi — o swetimoses Žemes ne menkay ant to padabos — kad mes wisus polytißkus Waidus užmirßtame ir wienßirdzey cze i Kruwą sustojame, kur Reikalingumas iß Naujo priwalingo Padrutinimo Karo-Czēsui ißrodytas yra. (Didis Pritarimas.)

Dep. Richter (wok. walns.): Ir aß esu tôs paczios Dumôs, kas ant Pakajaus Meilės Wokietijôs Žmoniû pareina, kaip ir tame, kad Karui pasikelant wisą Žmoniû Syla tur buti pristatoma. Ale dēley ßito Padabojimo mums tikt tas Reikalingumas niera atimamas, kad tą Užmanymą gruntingiausey mēgintumbim. Szitas Užmanymas ne tikt dēley dabarnykßczio jo polytißkojo Stono, bet ir dēley to Czēso sawo Ißsimanymą tur, kuriam naujysis Zalnierystės Zokanas dar giliûja; nēs Padawadyjimai ßio Zokano negal buti tada be Pritarimo susiwienyjusujû Regierungû perkeitami. Pasilaikyms yra dabar tas pats, kaip pirm Jwelyjimo naujojo Zalnierystės Zokano ant septyniû Metû. Iß to mes nedywyjamēs, mes toktai jau pirma sakēme, kad per Priēmimą septynmetinio Jwelyjimo polytißkame Stone ney jokio Persikeitimo nenusidûsę. Karo-Ministeris ant to nurode, kad tûkart ßio Užmanymo dar priwalu nebuwo; tikt per wēliaus nusidawusiûsus Atsitikimus teißsirodo, kad tokio Užmanymo priwalu yra. Nasi toktai Komisione arcziaus mēginti galima bus. — Potam Kalbētojis Dalykus minawoja, ant kuriû Komisionas ypaczey turys padaboti.

Dep. v. Maltzahn (wok-konz.): Mes lukuraujame, kad Ciecorystės Saimas per sawo Nußtimawimą ißrodys, kad Wokietijôs Žmones wienôs Dumôs prie Atsigynimo dēley Pakajaus Ardymo yra. Wokieczei nu sawo Pusės ney jokiôs Priežasties ant kokio Karo ne nor dûti, jie tikt patys Pakaju gauti. Jey toktai nusidûda, tay mes atsiginti žinosime, o ir Naßtas noringay neßime. Tolesnysis Apmastymas geriaus ne paczíame Saime, bet Komisione nusidûs. Nû pirm manęs Kalbējusiojo minawotieji Klausymai juk skaitlingi gana yra. Aß nenoriu sulaukti, kad Komisions i Dalykus kißtûs, kurie ßeip Zalnierystės Sudziai priklauso. (Labay Tiesa!) Pirm manęs Kalbējusysis (Richteris) tûse Dalykûse ir prie Žemės Žmoniû menkay Pasimēgimo teras; nēs susiwienyjusiosēs Regierungos mums ßi swarbuji Užmanymą nebutu padariusios, jey jis ne kaniczney reikalingas butu buwęs. Ant Wedimo Zalnierystės Waldziôs bey laukiejû Dalykû Žmones sawo didziausyji Pasitikējimą stato. Aß ant saw skyru esanczujû Dalykû to Užmanymo nenoriu pareiti; aß lukurauju, kad Komisionas sawo Darbus gruntingay ir be Užsigaißinimo atliks ir Ciecorystės Saimas Praßymams pritars. (Pritarimas.)

Dep. Windthorsts (iß Centr.): Wiskas, kas ant Apgynimo Nubežiû bey Garbės wokißkosēs Tēwißkės reikalinga yra, tur buti neßama, nors tay ir sunku butu. Nu ßito Stono mes tą Užmanymą apmastysime. Per ji Žmoniems sunki Naßta bus uždedama, todēl jis gruntingay mēginamas tur buti, koktai tikt Komisione tegal nusidûti. Aß tikt

noriu paminēti, jey swetimos Zemēs ant Wokietijōs Newienybēs rokůja, tay jos prie to labay persirokůja. (Pritarimas Centrume.) Uz dwiejuse Metuse atliektamaji Zalnierawimą aß pats labay stowju, ale aß mislyju, kad perkreipts Daikts butu, dabar uz toki Itaisymą kalbēti.

Dep. Grows Behrs (nu Reichspartijōs): Kaip dabar nu wisû Pusiû Pasimēgimas apie Uzmanymą iſtartas tape, aß ant ypatißkû Dalykû ir nenoriu pareiti. Polytißkasis Pasilaikymas praßo, kad sawo Ginklû Macę padidintumbim. Toktai Kaimynams ney joks Grumzdims negal buti; tikt kożnas saugotis turēs, kad ne su mumis uzsikabinēti pradētu, jey jis mato, kad mes gatawi esme, sawo Zemę su wisoms Priprowomis apgint. Nauji Naßta per tą Uzmanymą iß tikro ney wienam niera uzdedama, nēs prie Landßturmo itraukant butu Tůlasis jau ir ßeip turējęs, Ginklus i Ranką imti, kursai dabar i antraji Landßturmo Skyri istatomas yra. Mes tikime, kad tas Uzmanymas priewalu yra ir dēl to prie Uzmanymo Apmastymo uz jo Priēmimą rupysimēs.

Dep. Bebel (Zocialdem.): Uzmanymas tarp Zemēs Zmoniû daug didesni Sujudimą padare, kaip toktai pagal Laikraßcziû Atsudyjimą priimti galētumbim, ypaczey dēl to, kadangi Uzmanyms tokiems Wyrams Naßtas uzdeda, kurie nu Karo-Naßtû mislyjos walni esantis. Szitas Daugiausapsunkinimas jau dēl to sunkey swer, kad prie Skyrimû sakoma tape, daugiaus Apsunkinimu nebusę uzdedama. Reikalingumas ant Priēmimo to Uzmanymo niera ißrodytas; nēs dabarnykßczioses Karo-Pastalbos ney joki Priezastis negal buti, ypaczey Zine apie Zalnieriû Sutraukimus pas ēstereikißkaji Rubeziu. Per tokes Pastalbas aß nebidůdůs isibauginti. Wisados nauji Zalnierystēs Uzmanymai Saimui tada idůdami buwo, kad Karo-Pastalbōs pasikēle. Mes Wokietijoj daug imananczes be Sazinēs esanczes Ceitungas turime, kurios wisuczēs gatawos yra, Wokietijoj Baimę prieß Karą padaryti, kad jos wirßuy Winingēs nor igyti. Ar du Metu patenkantysis Zalnierawimas Prancuzijoj ir 15 metinysis Mastolijoj ko naujo yra? Szitos senoses Priezastes wis iß naujo atßwiezinamos yra, kadangi geresniû nerandąs. Antrasis Landwēriû Skyris tape atmestas, kaip nu Metû 1864 bey 1866 abejotins Dalyks pasidare, Namû Tēwus i Karą ißsiusti. Todēl Jaunesnieji daugiaus ant Zalnierawimo traukami tampa. Prieß Erzatcrezerwes Szluzmōs Pailginimą mes nenorime prießsistengti. — Potam Kalbētojis pagal Dep. Richterio Budą ypatißkus Uzmanymo Dalykus mēgindams apßneka ir galiausey sako, kad jis su sawo Draugais ir ßi Syki prieß Priēmimą ßtimůsęs.

Karo-Ministeris Bronsart v. Schellendorf: Aß dziaugiůs, matyti galēdams, kad Wietininkai wisû Partijû sawo Pritarimą wyriausiame Dalyke numanyti dawe. Aß galēcziau su Dēkawone baigtis ir tolimesnůsus Daiktus Komisionui palikti. Wienok kelis Dalykus nu Pono Richterio priwestujû Paminējimû aß tikt dar i tikraję Szwiesą statyti turiu. Personißkasis Apsunkinimas per ßi Uzmanymą yra menkesnis kaip pirma, kadangi tikt tiek Wyrû nu Erzatcrezerwēs tiera itraukama, kad per 7 Metû Bēgi pirmamjam Erzatcui Skaitlus pritenka, kursai ikißiol jau 5 Metû Laike pritekti turējo. Kad tůkart antrasis Landwēriû Skyris atmestas tape, tay ßendien su tům Dalyku kiteip stow. Karui prasidedant jaunesnujû Metû Wyrai nepasiliks Pateikawime ant Ulyczios begulentis; jie ir bus ant Karo-Szluzbōs itraukami, teip toly, kaip jie tay dera. Tame Dalyke yra Pons Bebelis Uzmanymą geray permanęs. (Pritarimas po Deßinēs.)

Dep. Langwert v. Simmern (Wok. Hanowerons): Aß tům Uzmanymui labay mēgstůs, kadangi jis ypatißką Daugiausapsunkinimą sawyje netur. Aß mislyju, kad jo Pilnawojimas galiausey ant to ißeis, kad mes Waiską su dumetiniu Zalnierawimu igysime. Musû Pakajaus Czēse laikomůsus Pulkus mes wos begalime padidinti. Todēl Karui atsirandant mes jau gatawůsius Pulkus pasinaudoti turēsime, kurius mes didziame Skaitluje turime.

Apmastymas tůmi pasibaigia. Uzmanymas tape Komisionui nu 28 Draugsanariû padůdamas.

Galiausey tape Meto Rokundas mēginamas, kursai be jokio didzio Susirotyjimo daugiausiůse Dalykuse iwēlytas tape.

Ant Zēg. 3½ Susirotyjimai ßiam Sykiui ant Galo buwo. Sekantysis Susiējimas nusidůs Subatoj, ant Zēg. 11. Ant Dienōs Dawado pareis tretysis Apmastymas Muito-Uzmanymo.

Prisaikintujû Sudzia Tilzēje.

[Septintoji Diena.] Szi Syki wēl iß menkōs Priezastiēs didis Prowyjims pasidaręs buwo, iß paprasto Susimußimo, kaip tokſai beweik kasdien liůbj nusidůti, Smerczui wieno Zmogaus pareinant. Dēl tokio Suzeidimo buwo Gaspadorus Ulrikis iß Wartulißkiû kaltinams. Apkaltintasis 24. Julyjû ß. M. podraug su Gaspadorum Stepuczju bey Gaspadorystēs Uzweizdu Mikelaicziu Karcziamoj Maluneninko Bartßio Wartulißkiuse buwo. Mikelaitis su Apkaltintoju i Waidą parējo, kuriam Apkaltiutasis ji ßampůdams Priezastiēs buwo dawęs. Drauge esantysis Steputis bey Bartße anudům susikibus ir Mikelaiczui ant Apkaltintojo wirßuy uzwirtus jůdu perskyre; prie to Mikelaitis Stepuczui wieną Syki per Ausi kirto. Jeib tolesnius Susipeßimus ißwengtu, ißgabeno Bartße Mikelaiti su Gwoltu iß sawo Namû laukan. Szisai ale wēl weikey sugryzo. Dabar Bartße Apkaltintaji bey Steputi papraße, kad laukan ißeitu, koktai jůdu ir dare. St. pirma laukan ißējo, jam seke Apkaltintasis, kurs dar Walandą prie Lango bestowys pasiliko, jeib ant Mikelaiczio Stuboj nuziurētu. Po kokiû 15 Miniutû wēliaus ißējo ir Mikelaitis laukan, ējo pirma Ißējusiesiems pastuy, kurius jis weikey atsieko, Tůjau Apkaltintasis wieną Kolą iß Tworôs ißplēßęs Mikelaiczui per Galwą kirto, teip kad jisai ant Zemēs parwirto. Steputis priējęs podraug su Ulrikiu ant M. kirto ir tada abudu atsitolino. M., kuriam Kraujas iß Nosēs bey Ausû bēgo, po Walandôs atsitiesęs iki Bartßio Gywenimo nusiwilko, kur jis be Samonēs sukrito ir sekanczę Dieną pasimire. Mikelaiczio Smertis dēley Kaukolēs Sutrußkinimo pareiti turējo, kursai bene per staiguji Kirti su Apkaltintojo Kolu bus nusidawęs. Wienok gal ir galima buti, kad M. ir per Stepuczio Mußimą sawo Smerti yra gawęs. Kiek jau dabar numanyti galime, St. dēl to patiēs Kaltinimo Kartą turēs atsiliepti. Prisaikintieji Apkaltintaji tikt dēley Prisidraugawojimo, prie kurio wiens Zmogus sawo Smerti rado, kaltu ißrado ir Sudzia prasudyjo ji ant 6 Mēnesiû Kalējimo, nu kuriû 2 kaip per Pajēßkojimą atkalētu ißrastu tape.

[Aßtůnta Diena.] Koks priegadings Daikts yra, tamsiose Wakaro Adynose nu Miesto atsitu gulencziose Ulycziose be twirtôs Sargybēs, ypaczey be Ginklû, aplinkuy waikßtinēti, tay matome iß ßendienißkosēs Prowôs. Po Atlikimo sawo Zygiû Miesie du Kupcziaus Pagalbininku 27. Septemberi ß. M. Taku ßale Miesto Kapais bey Nemuno Kranta Namon ant teip wadinamosēs Malunû Salôs linkay ējo. Ant ano minētojo Tako parējusiu, tudu jaunoju Wyru pamate, kad judu nu swetimû wyrißkû Personû persekinētu tape, kurios judu pas Darzą „Bellevue“ atsieko. Wiens tû Rabußeliû stojos wienam tû dwiejû jaunujû Wyrû, Wardu Haseneit prießais ir muße jam tůjau su Kumste i Weidą, teip kad jis ant sawo Draugo Liedtkio parwirto ir jam Kepure nu Galwôs nupůle. Rabußelis pirma minētamjam Haseneit sakēs, kad jis Radißatis esąs, kursai wakar iß Cuktuzēs pasprudęs; jis praße 5 Trecziokû. H. ißtrauke sawo Piningû Maßną ir iß tôs 1 Marki ißēmęs dawe ji sawo Prießeninkui. Su tům Rabußelis ale dar nebuwo pakajings, bet nu jo dar daugiaus praße ir ji tůjau apsikabinęs jo Delmonus perjēßkojo. H dawe jam wisą sawo Portmoniją, jeib Pakaju gautu, Rabußelis Piningus ißēmęs Portmonija atgaldawe. Liedtkis nu wieno ßito Wyro prie Krutinēs stumamas buwo, teip kad ir jam Kepure nu Galwôs nupůle. Teip H., kaip ir Liedtkis Rankoj nieką neturēdami prießsistengti negalējo. Pastuy Minētasis sawo Peili ißsitraukęs, norējo su tůmi gintis; wienok jo Prießeninks tay pamatęs jam tą atēme. Netoly nu tû dwiejû Balamutû stowējo ir dar wiens tretysis Wyrs, kursai ale jůdum nieką nedare. Kaip Wadowas tû 3 Plēßikû Piningû pasirupinęs buwo — iß wiso kokius 17 Markiû — jie nu sawo Apierû atstojo ir Piningus tarp sawēs ißsidalyjo. Sekanti Rytmeti gawo Policija Zinę apie ßitą Uzpůlimą. Tie Rabauninkai weikey suimti ir i Kalējimą isodinti tape; tay buwo aplinkuy walkiojantysis Mieseninko Gizelis Kardelis Pandrawycze, Matruzas Alberts Kußewskis bey Darbininks Dangels Knoch. Apkaltintieji sawo piktaji Darbą pilnay ißsipazino. Prisaikintieji jus per kaltus ißrado ir Sudzia Pandrawycze ant 5 Metû Cuktuzēs ir 6 Metû Garbēs Prapuldymo, Kußewski ant 2 Metû Kalējimo ir Knoch, kursai jau tuleropay dēley Plēßimo pakorawots yra, ant 9 Mēnesiû Kalējimo ir 1 Meto Garbēs Prapuldymo prasudyjo. — Tą paczę Dieną buwo Betkeris Dowyds Saunus iß Kaukēnû dēley zinomay darytôs neteisiôs Priesēgôs sudyjamas, kursai Kaltinimas jam ir ißrodytas ir jis nu Prisaikintujû kaltu ißrastas tape. Sudzia ji ant 1 Meto 6 Mēnesiû Cuktuzēs bey dwiejû Metû Garbēs Prapuldymo nusudyjo.

[Dewyntoji Diena.] Kurpsuwys Mikelis Bracks iß Karaliauczaus dēley sunkiôs Wagystēs ir netikrû Naßtû Darymo sudyjamas buwo. 7. Oktoberi ß. M. Apkaltintasis wieną Arkli ant Tilzēs Jomarko atsigabeno ir ji ant Pirkimo siule. Gaspadorus Westphals norējo tą Arkli pirkti, negalējo ale su Apkaltintoju sulygti, kadangi jis per brangę Prekę praße. Kaip W. ßalin paējo, nekursai Gaspadorus Nolde tą Arkli uz 41 Marki nusipirko. Pirmamjam Pirkējui wisa ta Kupczyste labay dywna pasirode; nēs kaip jis nu Apkaltintojo Arklio-Zenklą parodyti dawe, mate jis, kad tas netikras buwo. Purwadintasis Policijōs Urēdininks suēme Apkaltintaji ir pasiwede ji su jo Arkliu ßalin. Pajēßkojime tape Apkaltintojo Klastą pilnay ißreikßta, nu kuriôs ir Prisaikintieji persiliudyti galējo. Sudzia ji ant 3 Metû Cuktuzēs ir 4 Metû Garbēs Prapuldymo, kaip ir

aut Statymo po Policijôs Užweizdējimu prasudyjo.

[Dešimtoji Diena.] Ant Pabaigôs pastůjojo šiometinio Prisaikintujû Susiējimo buwo Butelninks Jurgis Rekewycze iš Adl.-Linkunû dēley tycziomis daryto Uždegimo judyjamas. Apkaltintasis laby wargingůse Pasilaikymuse gaspadoriawęs. Kaip jo Gywenamoji nudege, jis ant Ugniês Wietôs menkay aprēdęs pasirode ir sake, pirmkol ji dar kas klauses buwo: „Aš neuždegiau.“ Jo Pati atkartotinay išsipažinusi, kad tikt jôs Wyrs tą Ugni tegalys buti užkuręs, kadangi jis anoj Naktyj, kaip jû Butas nudegęs atkartotinay atsikelęs ir laukan ējęs. Rekewycze drauge su Gennin gyweno, kuriam per Ugni didele Iškada pasidare. Prisaikintieji negalējo nu Apkaltintojo Kaltybês persiliudyti, todēl jisai iš tôs Prowôs walns išējo. Jo Pristowa buwo Pons Justycrots Szterns.

Iš Lietuwôs bey abiejû Prusû Prowincû.

Tilžēje, 17. Dec. Ant Žuwjû Turgaus prapůle šendien Liosininkei Sz. iš Gudû jôs Piningû Mašna su 4 Mk. Kaip ta bēdnoji Žmona apie Prapuldymą sawo Peningeliû labay gůdēs, maldawos Eksekuteris N. ir sake, jis matęs, kaip wiena Boba jei Piningû Mašną iš Delmono ištraukusi. Tůjau po to tape Wagelką sujēškota ir i Policijôs Namus nugabenta. Czionay išsipažino jau atkartotinay pakorawotoji Wagelka Wiesnerēne iš Užpelkiû, kad ji tą Wagystę išprowyjusi ir Portmoniją potam šalin pametusi. Wagelka, kuri ant Gerikties nugabenta tape, iš wiso kokius 12 Markiû prie sawęs turējo. Liosenînke Sz. gawo jei prapůlusus Piningus iš anû rastujû atgal.

— Ant Nemuno buwo Sereboj dēley Naktyje pirm to prasidējusojo Szalczio, kursai ale tikt iki 2 Grodû tebuwo kilęs, Ledines pradējusios eiti, kurios wienok Szalczui pasiliowus wēl sutirpo. Wandů 2 Mēteriu 78 Centimēterius aukštay stow.

Gudziuse pas Budwēczius, 17. Decbr. Praējusę Subatą išējo Gizelis Wandens-Maluneninko Kesslerio iš Antagminiû šwentą Wakarą i Laškaminiû Karcziamą; kur jis Walandą užsilaike ir rasi per Mierą girts pastojo. Tą pati Wakarą jis iš Karcziamôs atgalgryžo, wienok iki šendien prie Kesslerio dar neparējo. Nakties Tamsybēje jis bus paklydęs ir i arty esanczeję Ysrôs Upę iwirtęs. Girtůklyste wēl išgastingay sawo Apiera bus laimējusi.

Rukuse, 14. Dec. Nesenei nudege Gywenimo- bey Gaspadorystēs Trobas Butelninko Kristupo Peteraiczio Rukuse powisam i Pleną, prie kuriôs Ugniês ir wiena penēta Kiaule Liēpsnoje nužuwo. Troba yra prie Draugystēs žemeninkiškujû Ukiû Lietuwoj su 375 Mk. prieš Ugniês Iškadą ipirkta. Nu negywû Daiktû nebiuwo galima nieką išgelbēti ir dēl to ansai Gaspadorus didę Iškadą sulauke.

Kaukēnuse, 14. Dec. Ir šimet czionay esanczioji Moteriû Draugyste šwentame Wakare pirm Kalēdû bēdniems Kudikiems Kalēdû Dowanas nudalyti keta. Per Důsnumą šio Kiemo Gywatininkû tai Draugystei galima pastojo, ne tikt didziam Skaitlui bēdnû bey stropjû Kudikiû Dziaugsmą padaryti, bet ir dar kokius 12 Waikinus bey 12 Mergeles nu Galwôs iki Kojû su naujeis šiltais Žiemôs Drabužeis aprēdyti. Kad jau ir tokiai ne menkos Dowanos ir tuleropoms bēdnoms Familyjoms didi Pagalba yra, tay tikt daug Pristwalantiems ant Apdowanojimo niekš neb' liks, kuriems ir Dowanû sutekti butu galima buwus, jey Moteriû Draugyste sawo teip wadinamaji Bacarą dar pirm Szwencziû butu galējusi nulaikyti. Apdowanojimas bus minētoj Dienoj Wakare ant Žēg. 5 Kanterio Szuilēj nulaikomas, ant ko ir Swecziei pakwiecziami tampa.

Pilkainēj, 12. Dec. Skaitytojei žino, kiek daug Karalus Fridrikis Wiliums I. už Szuiliû Itaisymus musû rytinioj Prusû Prowincoj ir ypaczey Lietuwoje yra daręs. Daug Szuiliû musû Kreize šwenczia 150 metinę Szwentę jû Gruntawojimo, tarp kuriû ir Užpiauniû, mažujû Warninkû Tulliû, Kudziû bey Szmilgiû Szuiles randasi.

Sztalupēnuse, 13. Dec. Motyna czionay gywenanczi'ojo Szuilês Taino Pleštokaczio yra nesenei 107 Metû sena pastojusi. — Kareiwis iš Walnybês Karû Wardu Kerinnis iš Kikwydû Kiemo yra Mete 1792 gimęs. Mete 1810 tape jis nu tujû sugautas ir i Miestą Münster (Westpholuse) nugabentas, kurie prasidedantiems Walnybês Karams Zalnieriû rinko. Jis abudu Walnybês Karu drauge dare ir šendien dar teip pagal Dwasę, kaip ir pagal Kuną powisam druts ir sweiks yra. Wasarôs Czēse jis ant sawo Lazdôs pasirēmęs dar taukey aplinkuy waikštinēja.

Lyck, 15. Dec. Ne menks Nusidywyjims pasidare šiczion iš Isodinimo wieno czionay gywenanczio Kupcziaus i Kalējimą. Jisai yra kaltinams, kad kokius 30 Wekselius, apie kokius 10000 Mk. išrašytus, Klastôs Budu padaręs.

Iš Goldapēs Kreizo, 14. Dec. Goldapēs Mieste Pabaigoj praējusojo Mēnesio wiena Draugyste ant Pašalpôs Kare suronytujû Kareiwjû sustojo. Ta Draugyste nor už Prisigatawojimus ant Itaisymo wieno Locorito Priēmimui Kare suronytujû Kareiwjû rupinti ir yra ant to Piningû Mieste bey ant Žemês renkama.

Karaliauczuje, 12. Dec. Wiens Ulyczioj Unterhaberberg gywenas Mieseninko Gizelis praējusi Wakarą dar Walandą Karcziamoj prie Stiklo Pywo sedēti ketino, wienok labay dywnas Pajutims jam Pakajaus nedawe ir ji neperstotinay ragino, Namon eiti. Sawo Gywenimą jis ant Aukszczio su wienu Mieseninko-Mokyntiniu drauge turējo. Gizelui teip dywnay ant Szirdiês buwo, kaip kad ko Ypatiško tur buti nusidawus, jis todēl greitais Žingsneis Trepimis i sawo Stubą aukštyn lipo. Wiršuy užējęs ir Duris atwēręs jis iš Išgasczio kaip nutremtas bestowys pasiliko: Lowa stowējo piluose Liepsnose, o Mokyntinis pakajingay Lowoj miegojo. Tůjau Mokyntinis pažadintas tape ir teipo tai Priegadai ištruko, kad gywu Kunu nesudegtu. Jey Gizelis tikt kelis Miniutus wēliaus tebutu parējęs, tay Mokyntinis iš tikro butu prapůlęs. Ugnis potam weikey be Parwadinimo Ugniês Sargû išgesyta tape.

Klaipēdoj, 13. Dec. Draugsanariems lietuwiškojo Deputaciono iš Klaipēdôs bey Szilokarcziamôs Kreizû, kursai ant Ciecoraus-Manēwerio i Karaliauczių pasidawęs ir tēnay photographierůtis dawęs bey Abrozą su Palydējimo-Raštu Gendrolfeldmáršolui Growui Moltkiui prisintęs buwo, yra šale jau pirma minētojo meilingojo Rašto dabar ir Growo Maltkio Abrozas (su jo patiês Wardo Pasirašymu) šiose Dienose prisiustas.

Allenšteine, 12. Dec. Praējusoj Naktyje pasimire Pons Prēzidents šiczion esancziosēs karališkosēs Landgeriktes, Friedrich Gefe, umay prasidējuse Smaginiû Liga. Jis iki 1. Oktoberio 1879 Klaipēdoj Kreisgerikiês Direkteriu buwo. Jo Atsiminimas Szirdyse wisû tujû, kurie ji pažino, aukštoj Garbēj toliaus pateks.

Szwiežiausiosios Žines.

Berlyne, 20. Dec. Iš Wyno Miesto pareina Paskalbos apie nesenei nusidawusi Suronyjimą Maskoliû Ciecoraus. Ikišiol ale dar ney jokio Patwirtinimo tôs Žinôs neparējo. Mislyjama, kad tos Paskalbos tikt per Berziû Buklumą pramanytos esanczios.

Petersburkyj, 19. Dec. Sziwakar prie Bērzes labay didis Sujudimas panawojo; Wertybês Popierei negirdētu Budu žemyn půle. Mislyjama, kad Wertybês Popierei dar žemiaus puls.

Turgaus Preke
nu 17. December 1887.

		Tilžēje M.	₰	M.	₰		Klaipēdoj M.	₰	M.	₰
Kwēczei	100 Swarû arba 50 Kilogramû	7	20	7	50	už naujaji Szepel	5	50	6	—
Rugei		4	80	5	20		3	75	4	—
Miežei		5	20	5	60		3	20	3	60
Awižos		4	40	4	60		2	20	2	70
Žirnei, balt.		5	75	6	—		5	—	5	50
„ rain.		7	50	8	—		5	50	6	—
Roputes		1	60	1	90		1	20	1	40
Kiaušei ant Kapôs . . .		2	50	—	—		3	—	—	—
Swiestas	už Swarą	1	—	1	10		—	90	1	—
Kiauliena		—	45	—	60		—	40	—	50
Jautiena, geriausoji		—	35	—	50		—	60	—	75
Weršiēna		—	35	—	45		—	30	—	50
Awiena		—	35	—	40		—	30	—	50
Sziens	už Centneri .	2	—	3	—		1	80	2	—
Szaudai		—	—	—	—		1	75	2	—
Szaudai už Kapą		18	—	24	—		—	—	—	—
Sēmenei už nauj. Sziep.		7	50	8	50		—	—	—	—
Timotai už Centneri . .		22	—	24	—		—	—	—	—
Kruštēne, prasta	už 2 Swarą	—	34	—	—		—	—	—	—
Awižû Krůpai		—	44	—	—		—	—	—	—
Linai už Centneri		—	—	—	—		28	—	—	—
Malka, minkšta			—	—	—		40	—	14	—
Malka, kieta		—	—		—		44	—	46	—

Turgaus Prekes Karaliauczuje
nu 21. Decemberi.

Už po 100 Swarus Szieno 2 Mk. — Pen. iki 2 Mk. 50 Pen., Szaudû 1 Mk. 25 Pen. iki 1 Mk. 80 Pen., Kwiecziû 7 Mk. 6 Pen. iki 8 Mk. 50 Pen., Rugiû 4 Mk. 70 Pen. iki 5 Mk. 50 Pen., didziujû Mieziû 4 Mk. 50 Pen. iki 5 Mk. 20 Pen., mažujû Mieziû 4 Mk. — Pen. iki 5 Mk. 14 Pen., Awižû 4 Mrk. 20 Pen. iki 5 Mrk. 20 Pen., rainû Žirnû 6 Mk. — Pen. iki 6 Mk. 50 Pen., baltû Žirnû 5 Mk. 50 Pen. iki 6 Mk. — Pen., už naujaji Szēpeli Ropucziû 2 Mk. — Pen. iki 2 Mk. 80 Pen., už Swarą Jautienôs 40 iki 60 Pen., Kiaulēnôs 50 iki 60 Pen., Awienôs 45 iki 60 Pen., Weršienôs 40 iki 60 Pen., Swiesto 1 Mk. — Pen. iki 1 Mk. 40 Pen. už 15 Kiaušus — Mk. 80 Pen. iki — Mk. 90 Pen.

Berlyno Prekiû-Depeše.

Rublis Popieriaus-Piniguse
ant 100 Rbl. . . . . 175 Mk. 90 Pf.

Malkôs Pardawimo Termynai
nu 26. iki 31. Dec. 1887.

27. Dec. ant Žēg. 10: Wižwilēj prie Gutzeit, Oberfiršterijês Schmaleningken.

4) prie Pono **Gustav Häse**, Sztolbeikeri Ulyczioj (Viehhof) Galwijù Kieme,
5) prie Pono **Nedetzky** Meerwißės Priemiestyj, Karaliauczlaus Ulyczioj Nr 8,
6) prie Pono **H. Brzoska**, Fabrikiò Ulyczioj Nr. 49,
7) prie Pono **G. Engelke**, Gelżkelèdwario Ulyczioj (Bahnhofstraße) Nr. 5,
8) prie Pono **H. Kohlhoff**, Pilės Maluno Ulyczioj (Schloßmühlenstraße Nr. 9, pas ßiepini Tiltą,
9) prie Pono **W. Niemann**, Aukßtojoj Ulyczioj Nr. 45, pas aukßtosius Wartus.
10) prie Pono **E. E. Schiemann** (Gebr. Pichler), Wokiecziu Ulyczioj Nr. 39. pas Wokiecziû Wartus.

Bybeles, Testamentus, Giesmin-Knygas

(wokißkas bey lietuwißkas)
wisokiuse Irißimuse
pristulo
Popierians-Kupczyste
nu

M. Beister,

Tilżėje,
Wokiecz. Ulycz. Nr. 50.

Kaip Gelżkel-Trukei tarp Klaipedos, Tilzes bey Ysrutes

nû 1. Oktoberi 1887 eiti prastdejo.

Nû Ysrutės ant Klaipedôs. — Nû Klaipedôs ant Ysrutės

Pers. Truk. 191 1—4 Kl.	Maiß. Truk. 195 1—4 Kl.	Pers. Truk. 193 1—4 Kl.	Stacijonai.	Pers. Truk. 192 1—4 Kl.	Pers. Truk. 194 1—4 Kl.	Maiß. Truk. 196 1—4 Kl.
Ryte	pirm P.	po P.		pirm P.	po P.	Wakar.
4^{56}	9^{48}	3^{39}	Atstoj iš . . . Ysrutę [s] . . . Pareiti	9^{5}	2^{30}	9^{56}
5^{32}	10^{35}	4^{0}	Grüneide [ê]	8^{34}	2^{1}	9^{14}
5^{51}	10^{59}	4^{26}	Zilus [liû]	8^{17}	1^{45}	8^{47}
6^{5}	11^{15}	4^{38}	Argeninkus [kû]	8^{4}	1^{33}	8^{27}
6^{24}	11^{38}	4^{54}	Pareiti . . . Tilżę [ô] . . . Atstoj iš	7^{45}	1^{16}	8
6^{34}	11^{58}	5	Atstoj iš . . . Tilżę [s] . . . Pareiti	7^{37}	1^{10}	7^{46}
6^{49}	12^{18}	5^{12}	Pogegius [giû]	7^{26}	12^{59}	7^{31}
6^{56}	12^{29}	5^{20}	Jekßterkius [kiû]	7^{18}	12^{51}	7^{17}
7^{9}	12^{43}	5^{30}	Stonißkius [kiû]	7^{7}	12^{40}	6^{55}
7^{22}	1	5^{42}	Jon Kugeleicziùs [û]	6^{55}	12^{27}	6^{38}
7^{33}	1^{13}	5^{51}	Juguaczius [cziû]	6^{45}	12^{17}	6^{20}
7^{47}	1^{28}	6^{4}	Szilokarcziama [môs]	6^{33}	12^{5}	6^{2}
8^{5}	2^{1}	6^{19}	Kukoraiczius [cziû]	6^{15}	11^{47}	5^{34}
8^{16}	2^{14}	6^{29}	Wilkiczius [cziû]	6^{5}	11^{37}	5^{9}
8^{30}	2^{31}	6^{42}	Priekulę [lês]	5^{53}	11^{25}	4^{53}
8^{49}	2^{55}	6^{59}	Karlsbergi [gio]	5^{36}	11^{8}	4^{37}
9^{1}	3^{10}	7^{10}	Pareiti . . . Klaipedą [dôs] . . . Atstoj iš	5^{24}	10^{56}	4^{9}
pirm P.	po P.	Wakar.		Ryte	pirm P.	po P.

Apsakimai.

Musû Drukorijoj yra sekantieji

☞ Naßtelei ☜

ßdrukawoti ir wisuczės ant ßale priglaustûjû Prekiû pardûdami:

1. Sugryżims pas Tėwą . . . 5 Pf.
2. Ißgelbėjims iß didzôs Priegadôs . . . 5 „
3. Jėzus, Griekininkû Prietelis . . . 5 „
4. Per wėlay . . . 5 „
5. Ar tu esi gataws? . . . 5 „
6. Allėluja! . . . 5 „
7. Du Kelei ir jû Galai . . . 5 „
8. Susikalbėjims prie Stalo . . . 5 „
9. Apdumojimas Wisiems ißganyti pastoti Norintiems . . . 5 „
10. Meldzems dar Syki ßaityk . . . 5 „
11. Miernystės Zėgnone ißguldyta per piktus Pasekimus Nemiernystės . . . 10 „
12. Aß ne turu Czėso . . . 10 „
13. Cze tikt ėsam czėstißkay, Bet ten busim amżinay . . . 10 „
14. Wießpats ateis Dangaus Debesyse, su dibe Szlowe ir Mace Swietą sudyti, ir wisi ßwenti Angielai ateis tada su jûmi . . . 10 „
15. Szendien! . . . 10 „
16. Deßimtas Susikalbėjimas apie Pirmparagawimą amżinos Gywatôs . . . 10 „
17. Eryczu du . . . 15 „
18. Naßymas wieno kelaujenczo Zydo iß Senowės Czėso Mete 33 po Użgimimo Jėzaus Kristaus . . . 15 „
19. Pamokinimas apie Maldą . . . 20 „
20. Ißganytojo Tuzgenimas prie Zmonû Szirdzû . . . 20 „

Wisi ßie 20 Naßtelei tampa jau
už 1 Marki
pardûdami. Kas per Postą 1 Mrk. 10 Pf. isiunczia, gauna tas Knygeles frankerotay.

J. Reyländer & Sunus.

Für die Redaktion verantwortlich: G. Raudonus in Tilsit. — Druck und Verlag von J. Reyländer & Sohn in Tilsit.